

Kazanım: SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder.

1. Türkiye'nin büyük bir şehrinde mühendis olarak çalışan Ahmet Bey bilgisayar mühendisliği eğitimi almış ve yazılım geliştirme konusunda uzmanlaşmıştır. Ahmet Bey'in geliştirdiği yazılımlar; fabrikaların daha verimli çalışmasına yardımcı olmakta, üretim süreçlerini hızlandırmakta ve üretim hatalarını azaltmaktadır. Ayrıca bu yazılımlar sayesinde birçok firma, ürünlerini dünya çapında satabilmekte ve daha fazla gelir elde edebilmektedir. İşini severek yapan Ahmet Bey, yazılım geliştirerek hem kişisel gelişimine hem de ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır.

Ahmet Bey'in yaptığı çalışmaları nitelikli insan gücünün ekonomiye etkisi açısından değerlendiriniz?

Ahmet Bey'in çalışmaları, **nitelikli insan gücünün ekonomiye olan katkısına** somut bir örnektir. Mühendislik eğitimi ve yazılım geliştirme uzmanlığı sayesinde **geliştirdiği yazılımlar, fabrikaların verimliliğini arttırmış, üretim süreçlerini hızlandırmış ve üretim hatalarını azaltarak doğrudan ekonomik katma değer oluşturmuştur.**

Bu durum **çalıştığı firmanın rekabet gücünü arttıracak, dünya pazarlarına açılmasını sağlayacak, ülke ekonomisine döviz kazandıracak, gençlere de istihdam (yeni iş alanları) imkanı sunacaktır.** Kısacası nitelikli insan gücü, **işletmelerin daha üretken olmasına, ihracatın artmasına ve dolayısıyla ülke ekonomisinin büyümesine** katkıda bulunmaktadır.

Kazanım: SB.6.6.1. Demokrasinin temel ilkeleri açısından farklı yönetim biçimlerini karşılaştırır.
www.sosyalciniz.net

2.

Toprak ülkesi, sadece bir kişi tarafından yönetiliyor. Bu ülkede yönetme, karar alma ve uygulama yetkisi ülkeyi yöneten kişinin elinde. Bu ülkede seçimler olmuyor. Çünkü yönetici öldükten sonra yerine oğlu geçiyor.

Su ülkesi, ülkenin en zengin üç kişisi tarafından yönetiliyor. Bu ülkede tüm kararları bu üç kişi alıyor ve halk alınan kararlara uymak zorunda. Bu ülkede seçim de yapılıyor. Son seçimler bir hafta önce yapıldı ancak herkesin oy verme hakkı olmadığı için seçimlerde bazı kişiler oy kullanabildi. Seçimlerde sadece bu üç kişi aday oldu ve ne kadar oy aldıklarına bakılmaksızın tekrar ülkenin yöneticisi olarak seçildiler.

Toprak ve Su ülkesindeki yönetimi demokrasinin millî egemenlik ilkesi açısından karşılaştırınız.

Millî egemenlik yönetme yani karar verme gücünün milletin elinde olmasıdır. Demokrasilerde yönetme gücü millete aittir. Herkesin seçme ve seçilme hakkı vardır. Halk özgür ve eşit bir biçimde yönetime katılmaktadır.

Toprak ülkesinde **yönetme ve karar verme gücü bir kişinin elindedir.** Yani monarşi yönetimi vardır. Seçme ve seçilme hakkı yoktur. Halk yönetime katılamaz.

Su ülkesinde ise **yönetme gücü belli bir azınlığın ya da grubun elindedir.** Seçimler yapılsa da eşitlik ve özgürlük olmadığı için herkes seçimlere katılamamaktadır.

Kazanım: SB.6.7.1. Ülkemizin Türk Cumhuriyetleri ve komşu devletlerle olan kültürel, sosyal, siyasi ve ekonomik ilişkilerini analiz eder.

www.sosyalciniz.net

3. Aşağıdaki bilgi kutularında Türkiye'nin bazı Türk Cumhuriyetleri ile ilişkilerine örnekler verilmiştir.

Azerbaycan

Bakü-Tiflis-Kars demir yolu hattı iki ülke arasındaki taşımacılıkta önemli bir yere sahiptir. Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hattı, Azerbaycan petrolünün ülkemiz üzerinden dünya ülkelerine ulaşmasını sağlamaktadır.

Kazakistan

Eğitim ve kültür alanındaki iş birliği, iki ülke ilişkilerinin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Merkezi Türkistan'da bulunan Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin dört ayrı şehirdeki yerleşkesinde çok sayıda öğrenci öğrenim görmektedir.

Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında gerçekleştirilen bu iş birliği ülkeler arası ilişkileri nasıl etkiler? Örnek vererek açıklayınız.

Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasındaki iş birliği, ülkeler arasındaki ilişkileri **ekonomik, kültürel ve siyasi açıdan** olumlu yönde etkilemiştir.

Örneklerle açıklayalım:

Ekonomik: Bakü-Tiflis-Kars demir yolu ve Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hattı gibi projeler, ticaret hacmini artırır, ekonomik ilişkileri güçlendirir.

Kültürel: Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi eğitim ve kültür alanındaki iş birliğini ortak tarihi ve kültürel mirası paylaşan toplumlar arasındaki etkileşimi ve anlayışı artırır.

Siyasi: Güçlü ekonomik ve kültürel bağlar, uluslararası platformlarda ortak hareket etme ve birbirini destekleme imkanı sağlar. Ortak çıkarlar doğrultusunda bölgesel ve küresel konularda iş birliği yapmak kolaylaşır.